

ÇOCUK-ERGEN ÖTEKİ ODAKLI MÜKEMMELİYETÇİLİK ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI

Halil Ekşi

Profesör, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık
Bölümü, İstanbul, Türkiye. ORCID: 0000-0001-7520-4559

Canan Bulak Yürür

Psikolojik Danışman, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Rehberlik ve Psikolojik
Danışmanlık Bölümü, İstanbul, Türkiye. ORCID: 0009-0005-7177-8973

ÖZET

Bu çalışmada, Hewitt ve arkadaşları tarafından geliştirilen Çocuk- Ergen Öteki Odaklı Mükemmeliyetçilik Ölçeği'nin (ÇEÖOMÖ) Türkçeye uyarlanması amaçlanmaktadır. Bu çalışmanın problemi, çocuk ve ergen bireylerin diğer bireylere dönük mükemmeliyetçi tutum ve beklentilerini doğru bir şekilde ölçebilen, kısa ve pratik bir ölçeğin ülkemiz literatüründe eksik olmasıdır. Dilsel eşdeğerlik çalışmalarında, İngilizceye hâkim dört uzman, ölçeği Türkçeye çevirmiştir. Her iki dile hâkim uzmanlardan görüşler alınarak uygun çeviri son haline getirilmiştir. Katılımcılar uygun örnekleme yöntemiyle seçilen iki ayrı örneklem grubuna ayrılmıştır. Araştırmanın uyum geçerlik sınamaları için birinci çalışma grubu 74 katılımcıdan oluşmaktadır. Ölçüt geçerliğinin sınanması amacıyla ÇEÖOMÖ ile Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği- Kısa Form (ÇEMÖKF) ve Çocuk ve Ergenlerde Mükemmeliyetçi Öz-Sunum Ölçeği (ÇEMÖSÖ) arasındaki korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Araştırmanın ikinci çalışma grubu 237 katılımcıdan oluşmaktadır. İkinci çalışma grubundan elde edilen veriler ile ölçeğin yapı geçerliği, güvenilirliği ve madde ayırt edicilik analizleri yapılmıştır. Güvenirlik analizi sonucunda, Croanbach Alpha katsayısı .85 olarak bulunmuştur. Doğrulayıcı faktör analizinde modele ilişkin uyum değerleri, $\chi^2/df=2.23$; RMSEA=.07; CFI=.96; TLI=.94 olarak tespit edilmiştir ve değerlerin kabul edilebilir referans aralığında olduğu görülmüştür. Ölçeğin madde toplam ve madde kalan korelasyonları ile madde ayırt edicilik değerleri hesaplanmıştır ve istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır. Sonuç olarak elde edilen bulgularla, ölçeğin Türkçe versiyonunun öteki odaklı mükemmeliyetçilik algısını ölçebileceği, geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır. Türkiye'deki çocuk ve ergen bireylerin diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik beklentilerini araştırmak için az maddeli, tek boyutlu ve kolay puanlanabilir bir ölçek bulunmasının literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Danışma süreçlerinde, ölçeği kullanacak uzmanlara kolaylaştırıcılık sağlayabileceği, bireylerin tanınması ve uygulanacak müdahale süreçlerinin belirlenmesine yardımcı olacak bir kaynak olacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: öteki odaklı mükemmeliyetçilik, mükemmeliyetçilik, çocuk, ergen